Administratīvā pārkāpuma lieta Nr.31244000762525

Lietvedības Nr.1A/25/1906/26

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025.gada 18.decembrī

Rīgas pilsētas tiesa šādā sastāvā: tiesnese K.Kraveca,

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /Persona A/ sūdzības par Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa 2025.gada 19.jūnija lēmumu Nr.31244000762525-2,

Aprakstošā daļa

[1] 2025.gada 5.jūnijā Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas (turpmāk – RVPP) Kontroles un tiesiskās uzraudzības nodaļas vecākā inspektore /Persona C/ uz amatpersonas iniciatīvas pamata pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanu Nr.31244000762525-1 (turpmāk – Amatpersonas lēmums) par to, ka, veicot ceļu satiksmes noteikumu uzraudzības un likumpārkāpumu profilaksi, izmantojot tehniskos līdzekļus – video novērošanas ierīci, konstatēja, ka 2025.gada 2.jūnijā, plkst.13.54, transportlīdzekļa VW, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis A/ (turpmāk – Transportlīdzeklis), vadītājs piedalījās ceļu satiksmē pa Augusta Deglava ielu (Deglava tilts), Rīgā, virzienā no /Adrese D/, uz /Adrese C/, Rīgā, un pie nama /Adrese A/, brauca pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un apzīmēta ar 505.ceļa zīmi un 940.ceļa apzīmējumu, tādējādi neievērojot Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 92.punktā noteiktās prasības, par ko atbildība paredzēta Ceļu satiksmes likuma (turpmāk – CSL) 54.panta sestajā daļā.

Pārkāpumu pierāda video novērošanas ierīces "StropsNr33" uzņemtais video ieraksts.

Vienlaicīgi ar lēmumu par pie atbildības saucamo personu atzīta /Persona A/, piemērojot administratīvo sodu – naudas sodu 8 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 40 EUR.

[2] Par Amatpersonas lēmumu /Persona A/ iesniedza sūdzību augstākai amatpersonai.

[3] Ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa (turpmāk – Iestāde) 2025.gada 19.jūnija lēmumu Nr.31244000762525-2 (turpmāk – Iestādes lēmums) Amatpersonas lēmums atstāts negrozīts, bet

/Persona A/ sūdzība noraidīta.

Iestādes lēmums pamatots sekojoši:

[3.1] Iestāde konstatē, ka Amatpersonas lēmumā norādītajā vietā un laikā Transportlīdzekļa vadītājs vadīja Transportlīdzekli pa Augusta Deglava ielu (Augusta Deglava tilts), virzienā no Braslas ielas uz Pērnavas ielas pusi, Rīgā, pa pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem paredzēto joslu, kas apzīmēta ar CSN 505.ceļa zīmi, 940.ceļa apzīmējumu un no citas brauktuves joslas atdalīta ar 920.ceļa apzīmējumu.

Vērtējot video ierakstā redzamo, Iestāde secina, ka konkrētā josla, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, ir iekārtota brauktuves labajā pusē un no pārējās brauktuves ir atdalīta ar nepārtraukto ceļa apzīmējuma līniju. Konkrētajā gadījumā ieņemt brauktuves labo malējo joslu ar mērķi veikt labo pagriezienu ir atļauts vietā, kur beidzas 920.ceļa apzīmējums.

[4] Par Iestādes lēmumu /Persona A/ (turpmāk – Iesniedzēja) iesniedza sūdzību tiesā, kurā nožēlo, ka Latvijā sodu sistēma darbojas pēc principa “pelnīt naudu”.

Norāda, ka braukšana sabiedriskā transporta joslā un joslu maiņa pagriezienam, ir atsevišķi jēdzieni. Lūdz ņemt vērā, ka joslu maiņa uz sabiedrisko joslu un braukšana tajā tiek veikta līdz tuvākajam krustojumam un labajam pagriezienam. Konkrētā ceļa posmā pirms pagrieziena uz Augšielu, tuvākais krustojums ir Nīcgales un Deglava ielas vai nobrauktuve no dzīvojamās zonas pirms Deglava tilta. Veicot labo pagriezienu, vadītājam ir tiesības ieņemt publisko joslu paātrinājumam un pēc tam vai mainīt joslu vai braukt līdz tuvākajam labajam pagriezienam.

Noteikumos nav norādīts metru skaits līdz tuvākajam krustojumam. Vērā ņemams arī automašīnas ātrums un bremzēšanas ceļš, jo sabiedriskā transporta josla labajam pagriezienam tiek izmantota kā bremzēšanas josla.

Uzskata, ka satiksmes organizācija un noteikumu ne vienmēr sakrīt, tāpēc Iesniedzējas viedoklis ir tāds, ka katra situācija ir jāizskata individuāli.

[5] Ar Rīgas pilsētas tiesas tiesneses 2025.gada 2.jūlija lēmumu lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2025.gada 18.decembrī, nosakot nolēmuma pieejamības datumu 2025.gada 18.decembris. Vienlaicīgi noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu, liecību un pierādījumu iesniegšanai, lūgumu un noraidījumu pieteikšanai tiesnesim līdz 2025.gada 1.decembrim, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2025.gada 2.jūlijā.

[6] 2025.gada 20.oktobrī tiesā saņemts Iesniedzējas paziņojums, kurā norāda, ka gar Deglava ielu ir paredzēta sabiedriskā transporta josla, kas ļauj pārvietoties sabiedriskajam transportam, elektriskajiem transportlīdzekļiem, motocikliem un transportlīdzekļiem, kas paātrinās, pievienojas un bremzē, lai veiktu labo pagriezienu.

[6.1] Ceļa posmā no Nīcgales ielas, pirms Deglava tilta, nav paredzēta pievienošana satiksmei, jo tā ir nepārtrauktā līnija, kas sarežģī nobraukšanu un rada papildu sastrēgumus. Tāpat arī, nobraucot no tilta, josla joslu maiņai un labo pagriezienu veikšanai ir ļoti īsa, kas vēl vairāk papildus sastrēgumus uz tilta.

[6.2] Kamera, kas fiksē pārkāpumus, ir vērsta uz tilta nobrauktuvi, tāpēc nevar precīzi fiksēt pārkāpumu, tas ir, vai transportlīdzeklis ilgstoši brauca pa sabiedriskā transporta joslu no tilta iebrauktuves (no Nīcgales ielas) vai īslaicīgi iegriezās labā pagrieziena joslā nedaudz pirms noteiktās zonas. Turklāt noteikumos nav norādīts īslaicīgas un ilgstošas kustības definīcijas metros.

[6.3] Iesniedzēja uzskata, ka viņas pārkāpumu nevar uzskatīt par nopietnu noteikumu pārkāpumu, jo pa sabiedriskā transporta joslu nebrauca ilgstoši, bet gan tajā iegriezās, lai jau pie tilta nobrauktuves veiktu labo pagriezienu uz Augšielu. Iespējams Iesniedzēja nedaudz agrāk mainīja joslas, taču tas nebija ļaunprātīgi, bet gan tāpēc, ka priekšā bija sastrēgums.

Iesniedzēja nav pastāvīgs, ļaunprātīgs satiksmes noteikumu pārkāpējs. Norāda, ka satiksme konkrētajā ceļa posmā ir slikti organizēta, jo transportlīdzekļi labo braukšanas joslu var izmantot tikai, lai veiktu labo pagriezienu pie nobrauktuves, kas rada sastrēgumu uz Deglava tilta, kur jau tā ir intensīva satiksme.

[7] 2025.gada 20.novembrī tiesā saņemti iestādes paskaidrojumi, kuros, cita starpā, norādīts, ka lietā nav konstatēti no iesniedzējas gribas neatkarīgi vai citi īpaši izņēmuma apstākļi, kas būtu lieguši iesniedzējai ievērot normatīvo aktu prasības attiecībā uz braukšanu pa sabiedrisko transporta joslu.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļu, atzīst, ka Iesniedzējas sūdzība ir noraidāma un Iestādes lēmums atstājams negrozīts.

[9] AAL 5.pants noteic, ka administratīvais pārkāpums ir personas prettiesiska, vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), par kuru likumā vai pašvaldību saistošajos noteikumos paredzēta administratīvā atbildība.

AAL 48.pants noteic, ka administratīvā pārkāpuma procesā tiesa (tiesnesis) kontrolē administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemto nolēmumu tiesiskumu un pamatotību.

Saskaņā ar AAL 87.pantu – administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pierādāmie apstākļi ir administratīvā pārkāpuma esība vai neesība, kā arī citi apstākļi, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar AAL 90.pantu – pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma procesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 178.pantu administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana tiesā notiek sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad tiesai rodas šaubas par tās personas vainu, kura saucama pie atbildības, vai par atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

[10] CSN 92.punkts noteic, ja ceļš apzīmēts ar 505., 507., 509. vai 510.ceļa zīmi, pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, pārējo transportlīdzekļu vadītājiem aizliegts braukt un apturēt transportlīdzekli šajā joslā, izņemot divriteņu mopēdus un motociklus, taksometrus, attiecīgi reģistrētus elektromobiļus, kuriem uzstādītas speciālas nozīmes transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes, un, ja kāda no minētajām zīmēm uzstādīta kopā ar 824.papildzīmi, – arī velosipēdus un elektroskrejriteņus.

CSN 276.4.apakšpunktā noteikts, ka 505.zīme “Josla pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem” nosaka joslu, kas paredzēta tikai pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, [..]. Ja zīme uzstādīta ceļa labajā pusē, tās darbība attiecas uz labo braukšanas joslu. Zīmes darbība ir spēkā no tās uzstādīšanas vietas līdz tuvākajam krustojumam aiz zīmes, bet, ja krustojuma nav, – līdz 506.zīmei.

CSN 292.19.apakšpunktā noteikts, ka 940.ceļa apzīmējums apzīmē braukšanas joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un taksometriem.

CSL 54.panta sestā daļa nosaka, ka par braukšanu pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, piemēro naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam astoņu naudas soda vienību apmērā.

CSN 292.1. punkts nosaka, ka 920. ceļa apzīmējums – nepārtraukta līnija – sadala pretējos virzienos braucošu transportlīdzekļu plūsmas, apzīmē braukšanas joslu robežas bīstamās vietās, brauktuves posmus, kuros aizliegts iebraukt, transportlīdzekļu stāvvietu un stāvlaukumu robežas, brauktuves malu ceļu posmos, kuros aizliegts apstāties un stāvēt, kā arī atdala joslu, kas paredzēta noteiktu transportlīdzekļu braukšanai. Plata līnija

atdala velojoslu no pārējo mehānisko transportlīdzekļu brauktuves vietās, kur uz ceļa vienā līmenī ar tā segumu ierīkota velojosla.

CSL 54.panta sestā daļa nosaka, ka par braukšanu pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, piemēro naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam astoņu naudas soda vienību apmērā.

[11] Pārbaudot lietas materiālus tiesa konstatē, ka ar administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem materiāliem – lēmuma par soda piemērošanu un video ierakstu, kopumā ir pierādīts, ka Amatpersonas lēmumā norādītajā vieta un laikā, Transportlīdzekļa vadītāja, šķērsojot 920.ceļa apzīmējumu, iebrauca pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem paredzētajā joslā, kas apzīmēta ar CSN 505.ceļa zīmi, 940. ceļa apzīmējumu un no pārējās brauktuves atdalīta ar 920. ceļa apzīmējumu, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par ko administratīvā atbildība noteikta CSL 54.panta sestajā daļā.

[11.1] Tiesa norāda, ka Iesniedzējas arguments, ka tīša nodoma, pārvietoties pa joslu sabiedriskajiem transportlīdzekļiem nebija, neattaisno Iesniedzējas rīcību.

Tiesa, izvērtējot lietā esošos videoierakstu un pārējos lietas materiālus norāda, ka konkrētajā gadījumā nav nozīmes faktam, cik ilgi Iesniedzēja ir brauksi pa sabiedrisku joslu, jo konkrētajā gadījumā sabiedriskā braukšanas josla ir atdalīta no pārējās brauktuves ar 920. ceļa apzīmējumu, kas aizliedz iebraukt šajā joslā. Savukārt pārkārtoties uz malējo joslu, ir atļauts vietā, kur sākas CSN 928. ceļa apzīmējums un izvietota CSN 506. ceļa zīme “Joslas pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem beigas”. Pretējā gadījumā, uzskatāms, ka Transportlīdzekļa vadītājs brauc pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem.

Kā atzinis Senāts, ceļa zīmes ir īpaša veida administratīvie akti, kas ietver vispārēju rīkojumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 22.02.2010. lēmuma lietā Nr. A42553907 12.punkta*). Proti, ceļa zīmes regulē noteikta skaita satiksmes dalībnieku rīcību nenoteikta skaita gadījumos.

Ceļu zīmes satur vispārēju regulējumu, jo no jebkura satiksmes dalībnieka, kurš tai tuvojas, tā prasa noteiktu uzvedību (*sk. Administratīvās rajona Tiesas Rīgas tiesu nama 17.05.2023. spriedums lietā Nr.142176211 9.punkts*).

[11.2] Norādītais apstāklis, ka Iesniedzējai iepriekš nav bijuši administratīvie pārkāpumi un pastāvīgi ievēro CSN, nevar būt par pamatu admisnitratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanai un atbrīvošanai no administratīvās atbildības.

Iesniedzējas norādītie pārkāpuma izdarīšanas veicinošie apstākļi, nevar būt par pamatu Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanai. Turklāt norādītie apstākļi atbilstoši AAL 11.panta nosacījumiem nav uzskatāmi par tādiem, kas personu atbrīvo no administratīvās atbildības.

[12] Lietā nav iegūti pierādījumi, kas pieradītu citus apstākļus, nekā tie ir norādīti Amatpersonas lēmumā. Iestādes lēmuma saturs liecina par lietas faktisko apstākļu izvērtējumu, tajā skaitā par Iesniedzēja norādīto apstākļu izvērtējumu, kā arī pārsūdzētajā lēmumā norādīto motivāciju administratīvā soda piemērošanas pamatotībai un tā apmēram, kas atbilst Administratīvās atbildības likuma noteiktajiem principiem par administratīvā soda piemērošanu. Iesniedzēja nav norādījusi uz jauniem apstākļiem, kuri nav tikuši vērtēti pārsūdzētajā Iestādes lēmumā.

Tiesa nekonstatē Iestādes procesuālus pārkāpumus, izskatot administratīvā pārkāpumu lietu, līdz ar ko nesaskata pamatu pārsūdzētā Iestādes lēmuma atcelšanai.

Tiesa atzīst, ka Iestāde, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir ievērojusi sūdzības Iesniedzējas tiesības, pierādījumi novērtēti, pamatojoties uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem lietas apstākļiem to kopumā. Iestādes lēmums lietā ir likumīgs un pamatots. Lietā nav neviena objektīvi pamatota un likumīga iemesla, lai atceltu administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto Iestādes lēmumu.

[13] Saskaņā ar tiesu praksi Iestādes pienākums ir izvērtēt pierādījumus, lai noteiktu, kuri no tiem ir nozīmīgi konkrētās lietas apstākļu un būtisku faktu noskaidrošanai. Tiesu prakse uzsvērts, ka pierādījumiem jābūt

ticamiem un pietiekamiem, lai pamatotu pieņemto lēmumu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunktu*).

Tiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un ir pietiekoši, lai konstatētu, ka Iesniedzēja ir pamatoti saukta pie atbildības.

Tas, ka Iesniedzējas viedoklis par pierādījumiem atšķiras, nevar būt pamats apšaubīt Iestādes lēmuma objektivitāti un likumību, ja lēmums balstīts uz vispusīgiem un objektīviem faktiem.

[14] Ievērojot minēto un pamatojoties uz norādītajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Iestādes lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un tiesisks, tādējādi atstājams negrozīts, bet Iesniedzējas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 224.-228.pantu tiesa,

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa 2025.gada 19.jūnija lēmumu Nr.31244000762525-2, bet /Persona A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācija kārtībā apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese K.Kraveca